

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมหาสารคาม

การส่งเสริมอาชีพ เพื่อแก้ไขปัญหานี้ค้ำชำระ ของสมาชิกสหกรณ์ อย่างยั่งยืน

สหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตมหาสารคาม จำกัด

ปลูกไผ่

เลี้ยงเป็ด

เลี้ยงสุกร

ลดหนี้ NPL

เพิ่มรายได้ ยกกระดับคุณภาพชีวิต

สหกรณ์ต้นแบบการแก้ไขปัญหานี้
โครงการแก้ไขปัญหานี้และพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์
สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมหาสารคาม

“การส่งเสริมอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหานี้ค้ำชားของสมาชิกสหกรณ์อย่างยั่งยืน”
สหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตมหาสารคาม จำกัด

สหกรณ์ต้นแบบการแก้ไขปัญหาหนี้
โครงการแก้ไขปัญหาหนี้และพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
ด้วยระบบสหกรณ์

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมหาสารคาม

สหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตมหาสารคาม จำกัด

เข้าร่วมโครงการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ชื่อผลงาน “การส่งเสริมอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระของสมาชิกสหกรณ์อย่างยั่งยืน”

การดำเนินผลงาน

1. ความเป็นมาของการดำเนินผลงาน

สหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตมหาสารคาม จำกัด เข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหาหนี้และพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยสหกรณ์มีลูกหนี้ค้ำชำระ จำนวน 58,385,895.74 บาท คิดเป็นร้อยละ 66.03 ของหนี้คงเหลือวันสิ้นปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2566 สถานการณ์นี้สะท้อนให้เห็นถึงความเสี่ยงขั้นวิกฤตต่อสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ และความมั่นคงในการประกอบอาชีพของสมาชิก จากการวิเคราะห์พบว่าสาเหตุของปัญหานี้ค้ำชำระเกิดจากปัจจัยสำคัญ 3 ประการ คือ 1) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการสินเชื่อ : ในอดีตกระบวนการปล่อยเงินกู้ทำได้ง่ายและขาดการตรวจสอบความสามารถในการชำระหนี้อย่างเข้มงวด ทำให้สมาชิกมีภาระหนี้เกินกำลัง (Over-indebtedness) และมีการกู้ยืมจากแหล่งทุน 2) ปัจจัยด้านการผลิตและรายได้ : สมาชิกส่วนใหญ่พึ่งพารายได้จากการเกษตรเชิงเดี่ยวเป็นหลัก โดยการปลูกข้าว ซึ่งมีความเสี่ยงสูงจากภัยธรรมชาติ (ภัยแล้งและอุทกภัย) และการระบาดของโรคพืชและสัตว์ ประกอบกับต้นทุนการผลิตที่พุ่งสูงขึ้นจากภาวะเศรษฐกิจและปัจจัยการผลิต (ปุ๋ย/ยาปราบศัตรูพืช) ส่งผลให้รายได้สุทธิไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพและการชำระหนี้ และ 3) ปัจจัยด้านวินัยทางการเงิน : สมาชิกขาดการวางแผนงบประมาณครัวเรือนและการจัดการรายได้-รายจ่ายที่เป็นระบบ ทำให้ไม่สามารถบริหารจัดการเงินกู้ให้เกิดดอกผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยสาเหตุข้างต้นการปรับโครงสร้างหนี้เพียงอย่างเดียวไม่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างยั่งยืน หากสมาชิกยังไม่มีกระแสเงินสดหรือรายได้ที่แน่นอนเพียงพอ สหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตมหาสารคาม จำกัด จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนโครงสร้างรายได้ของสมาชิก จากการพึ่งพาพืชเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียวไปสู่การสร้างอาชีพเสริมที่สร้างรายได้ระยะสั้นและลดรายจ่ายในครัวเรือน เพื่อเพิ่มความสามารถในการชำระหนี้ลดสัดส่วนหนี้ค้ำชำระ (NPL) และฟื้นฟูสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกอย่างเป็นรูปธรรมภายใต้ระบบสหกรณ์

2. รูปแบบการขับเคลื่อนแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มุ่งองค์ประกอบการแก้ไขปัญหานี้ ตามกรอบแนวคิดการแก้ไขปัญหานี้ของสหกรณ์ สมาชิก องค์กรรวม 5 ด้าน

การกำหนดนโยบายการแก้ไขปัญหานี้ของสหกรณ์ สมาชิก องค์กรรวม 5 ด้าน

(1) การสร้างข้อมูลและองค์ความรู้

(1.1) การแก้ไขปัญหานี้สิน

- แนะนำให้สหกรณ์สร้างฐานข้อมูลลูกหนี้ สอบทานศักยภาพและความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก และจำแนกกลุ่มลูกหนี้เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิก
- สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมหาสารคามให้องค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการสินเชื่อที่มีประสิทธิภาพแก่คณะกรรมการ และฝ่ายจัดการของสหกรณ์ เพื่อออกแบบเครื่องมือทางการเงินที่ตอบโจทย์ของลูกหนี้แต่ละกลุ่มอย่างเหมาะสม

(1.2) การส่งเสริมอาชีพเพื่อการแก้ไขปัญหานี้สิน

- การคัดกรองเชิงลึก : จัดทำฐานข้อมูลแยกประเภทสมาชิกตามระดับหนี้และความพร้อมของพื้นที่ เพื่อเลือกโครงการที่เหมาะสม เช่น สมาชิกที่มีพื้นที่น้อยส่งเสริมเลี้ยงเป็ดไข่ สมาชิกที่มีพื้นที่ว่างหัวไร่ปลายนาส่งเสริมปลูกไม้ซางหม่น
- การถ่ายทอดเทคโนโลยี : ขอความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีจัดอบรมเทคนิคเฉพาะทาง เช่น ระบบการเลี้ยงสุกรแบบป้องกันโรค การลดต้นทุนอาหารเป็ดด้วยวัตถุดิบท้องถิ่น และการจัดการหน่อไม้/ลำไยไฟ ให้ได้คุณภาพตามที่ตลาดต้องการ

(2) การแก้หนี้เก่าให้ลดและปลดหนี้ได้

(2.1) การแก้ไขปัญหานี้สิน

- แนะนำให้สหกรณ์กำหนดมาตรการแก้ไขปัญหานี้ที่มีปัญหา เช่น การปรับโครงสร้างหนี้ที่เหมาะสมกับศักยภาพและเป็นธรรมกับลูกหนี้ โดยใช้ข้อมูลที่จัดเก็บซึ่งสะท้อนศักยภาพที่แท้จริงของลูกหนี้มาออกแบบแผนการชำระหนี้ที่ตรงกับความสามารถในการชำระหนี้และโครงสร้างรายรับของลูกหนี้ เพื่อให้สามารถชำระและปลดหนี้ได้จริงในระยะยาว
- แนะนำสหกรณ์ให้ข้อมูลสินเชื่อที่เหมาะสมแก่สมาชิก เพื่อสร้างความตระหนักรู้ถึงสถานการณ์หนี้ของครัวเรือน การสร้างวินัยในการชำระหนี้ เพื่อให้สามารถบริหารจัดการหนี้ตามศักยภาพของลูกหนี้แต่ละประเภท

(2.2) การส่งเสริมอาชีพเพื่อการแก้ไขปัญหานี้สิน

- แนะนำให้สหกรณ์กำหนดเงื่อนไขการชำระคืนที่ยืดหยุ่น เช่น ออกแบบงวดชำระหนี้ให้สอดคล้องกับวงจรรายได้ของโครงการส่งเสริมอาชีพ (เช่น รายวันจากไข่เป็ด, รายงวดจากสุกร, รายปีจากไม้ไผ่)
- สหกรณ์เป็นศูนย์กลางในการรวบรวมและรับซื้อผลผลิตจากสมาชิก เพื่อสร้างรายได้เข้าสู่ระบบของสหกรณ์ และกำหนดกลไกตัดหนี้อัตโนมัติ โดยรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตของสมาชิกสหกรณ์จะหักชำระค่าปัจจัยการผลิตและหักชำระหนี้เงินกู้ตามสัดส่วนที่เหมาะสม ควบคู่กับคงเหลือรายได้สุทธิส่วนหนึ่งให้สมาชิกสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีพและเป็นทุนหมุนเวียนในครัวเรือนได้อย่างต่อเนื่อง อันเป็นการสร้างวินัยทางการเงินและลดภาระหนี้สินของสมาชิกอย่างเป็นระบบ

(3) การปล่อยหนี้ใหม่ให้ยั่งยืน ทัวถึง และตอบโจทย์

(3.1) การแก้ไขปัญหาหนี้สิน

- แนะนำให้สหกรณ์ใช้ข้อมูลในการปล่อยสินเชื่อใหม่ที่ตรงกับศักยภาพและความเสี่ยงของสมาชิก โดยการวิเคราะห์สินเชื่อตามหลัก 5Cs และการปล่อยสินเชื่ออย่างมีความรับผิดชอบ
- การกำหนดผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่ตอบโจทย์สมาชิก โดยการปล่อยสินเชื่อมากขึ้นในกลุ่มที่มีความเสี่ยงน้อยและมีศักยภาพสูง ปล่อยสินเชื่อน้อยลงในกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง และปล่อยสินเชื่อในวิสัยที่สมาชิกยังสามารถชำระคืนได้

(3.2) การส่งเสริมอาชีพเพื่อการแก้ไขปัญหาหนี้สิน

- แนะนำสหกรณ์ให้สินเชื่อเพื่อการผลิต (Productive Loan) โดยการปล่อยกู้ใหม่เฉพาะเพื่อการลงทุนใน 3 โครงการหลักเท่านั้น โดยสหกรณ์สนับสนุนเป็นปัจจัยการผลิต (ตัวสัตว์/พันธุ์พืช/อาหาร) แทนเงินสด เพื่อป้องกันการนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์
- แนะนำสหกรณ์ให้วิเคราะห์ความเป็นไปได้ โดยการตรวจสอบความพร้อมของคอกเลี้ยงหรือพื้นที่ปลูกก่อนอนุมัติ เพื่อให้มั่นใจว่าหนี้ใหม่จะสร้างรายได้จริง

(4) การเพิ่มรายได้และศักยภาพครัวเรือนเกษตร

(4.1) การให้ความรู้เพื่อพัฒนาอาชีพหลักให้สามารถลดต้นทุนการผลิต เพิ่มปริมาณผลผลิต และเพิ่มคุณภาพผลผลิตให้ได้มาตรฐาน

(4.2) การส่งเสริมอาชีพเสริมให้แก่สมาชิกสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกมีรายได้หลากหลายทางและหลายระยะ ดังนี้

- ระยะสั้น : การเลี้ยงเป็ดไข่ช่วยให้มีรายได้รายวันสำหรับค่าใช้จ่ายในครัวเรือน
- ระยะกลาง : การเลี้ยงสุกรสร้างเงินก้อนเพื่อชำระหนี้หรือเป็นทุนหมุนเวียน
- ระยะยาว : ฝึกช่างหมั่นเป็นพืชเศรษฐกิจที่เก็บเกี่ยวได้นาน ลดความเสี่ยงจากภัยแล้ง

(4.3) การตลาดนำการผลิต : สหกรณ์ทำหน้าที่หาตลาดรองรับหรือแปรรูปผลผลิตเบื้องต้น เพื่อประกันราคาและช่องทางจำหน่ายให้กับสมาชิก

(4.4) การสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (Soft Loan) เพื่อการประกอบอาชีพ โดยขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาสหกรณ์ และสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมอาชีพจะได้รับอัตราดอกเบี้ยพิเศษ

(5) การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันและความรู้เท่าทันทางการเงิน

(5.1) ให้ความรู้/สร้างทักษะทางการเงิน (Financial literacy)/ส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อช่วยให้สมาชิกเข้าใจสถานะทางการเงิน โดยอาจใช้เครื่องมือทางการเงินในการบริหารจัดการเงินและการบริหารจัดการหนี้ เช่น การใช้ Application Smart Member ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

(5.2) การทำบัญชีอาชีพ : แนะนำส่งเสริมให้สมาชิกจดบันทึกต้นทุนและรายได้ของโครงการ/อาชีพ เพื่อให้เห็นกำไรที่แท้จริงและรู้จักวางแผนการเงิน

(5.3) การส่งเสริมพฤติกรรมออมและสร้างวินัยทางการเงินให้แก่สมาชิกสหกรณ์ โดยสนับสนุนให้สมาชิกออมเงินส่วนหนึ่งจากกำไรการขายผลผลิตไว้ในบัญชีเงินฝากสหกรณ์ เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินหรือภัยธรรมชาติในอนาคต

3. บทบาทในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดมหาสารคาม

บทบาทของทีมโค้ช

(1) ด้านการประสาน

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมีบทบาทในการประสานและบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน อาทิ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร และหน่วยงานภาคีเครือข่ายในพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระ ของสมาชิกสหกรณ์ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีเอกภาพ โดยดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลลูกหนี้ วิเคราะห์สถานการณ์หนี้สิน และประสานการจัดตั้งคณะทำงานแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระของสมาชิกสหกรณ์ ทีมโค้ช และทีมปฏิบัติการของสหกรณ์ ตลอดจนประสานการถ่ายทอดองค์ความรู้ การฝึกอบรม และการเข้าถึงแหล่งทุน เช่น กองทุนพัฒนาสหกรณ์ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์และสมาชิกอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

(2) ด้านอำนวยความสะดวก

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมีบทบาทด้านการอำนวยความสะดวก สรุปได้ 3 ประเด็น ดังนี้

- การสนับสนุนองค์ความรู้และเครื่องมือ : ทีมโค้ชเข้าร่วมประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินโครงการ แนะนำการจัดตั้งทีมปฏิบัติการของสหกรณ์ และให้ความรู้เรื่องการบริหารสินเชื่อ การสร้างวินัยทางการเงิน และเทคนิคการส่งเสริมอาชีพ

- แนะนำการจัดทำแผนปฏิบัติการ : ทีมโค้ชร่วมกับทีมปฏิบัติการของสหกรณ์ในการวิเคราะห์สภาพลูกหนี้รายบุคคล (Loan Review) และช่วยจัดทำแผนแก้ไขปัญหาหนี้ (Action Plan) รวมถึงแผนส่งเสริมอาชีพให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

- การจัดตั้งคลินิกแก้หนี้ : อำนวยความสะดวกในการออกแบบเครื่องมือทางการเงินที่ตอบโจทย์ลูกหนี้เฉพาะราย และจัดหาช่องทางเงินทุน (กองทุนพัฒนาสหกรณ์) หากสหกรณ์ขาดแคลนทุนในการส่งเสริมอาชีพ

(3) ด้านในฐานะผู้นำ

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมีบทบาทด้านในฐานะผู้นำ สรุปได้ 3 ประเด็น ดังนี้

- การเป็นที่ปรึกษาและพี่เลี้ยง : เป็นผู้นำในการให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางการเจรจาติดตามหนี้ การปรับโครงสร้างหนี้ และการงด/ลดดอกเบี้ยตามความเหมาะสมของกลุ่มอายุหนี้ ทั้งนี้ ให้สหกรณ์ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบและข้อบังคับของสหกรณ์

- การกำกับดูแลและติดตามผล : การนำทีมลงพื้นที่ติดตามความก้าวหน้า ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์เป็นประจำทุกเดือน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์

- การผลักดันตัวชี้วัด : การแนะนำและกระตุ้นการดำเนินงานของสหกรณ์ให้เป็นไปตามเป้าหมายของโครงการ คือการลดหนี้ค้ำชำระลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 พร้อมทั้งผลักดันให้เกิดการพัฒนาเป็นต้นแบบ (Best Practice) และขยายผลไปยังสหกรณ์อื่น ๆ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของสมาชิกอย่างยั่งยืน

การมีส่วนร่วม

4. บทบาทของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดในการทำงานร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ สหกรณ์ สมาชิก และกระบวนการมีส่วนร่วมในการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้

บทบาทของทีมโค้ชกับทีมปฏิบัติการในการทำงานร่วมกันวางแผน เพื่อพัฒนาศักยภาพทีมงานในการแก้ไขปัญหาหนี้

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมหาสารคามมีบทบาทสำคัญในการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สหกรณ์ และสมาชิก โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงาน และการติดตามประเมินผล เพื่อให้การแก้ไขปัญหาหนี้ของสมาชิกสหกรณ์เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

(1) การให้ข้อมูลข่าวสาร

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ นโยบายภาครัฐ มาตรการช่วยเหลือ ตลอดจนองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการหนี้และการวางแผนทางการเงินแก่สหกรณ์และสมาชิกอย่างทั่วถึง ผ่านการประชุม คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ การประชุมกลุ่มสมาชิก และการลงพื้นที่ของทีมโค้ช เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานและประโยชน์ที่สหกรณ์และสมาชิกจะได้รับจากการดำเนินโครงการ และสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาหนี้ได้อย่างเหมาะสม

(2) การปรึกษาหารือ

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดส่งเสริมให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมผ่านการประชุมหารือร่วมกันระหว่างทีมโค้ช ทีมปฏิบัติการ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และสมาชิก เพื่อร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์หนี้สินของสมาชิกเป็นรายบุคคล กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ที่เหมาะสม และจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ที่สอดคล้องกับศักยภาพและบริบทของแต่ละสหกรณ์ โดยเน้นการรับฟังความคิดเห็น ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะจากทุกฝ่ายอย่างรอบด้านเพื่อนำไปปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานให้เหมาะสมกับบริบทของสหกรณ์

(3) การเข้ามามีบทบาท

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมหาสารคามมีบทบาทโดยตรงในการแต่งตั้งคณะทำงาน ทีมโค้ช และสนับสนุนให้สหกรณ์จัดตั้งทีมปฏิบัติการ เพื่อร่วมกันดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้อย่างเป็นระบบ โดยทีมโค้ชทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง ให้คำแนะนำ วิเคราะห์ข้อมูล และร่วมจัดทำแผนแก้ไขหนี้ รวมทั้งมีบทบาทในการประสานและผลักดันให้สหกรณ์เข้าถึงแหล่งเงินทุนจากกองทุนพัฒนาสหกรณ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยสามารถสนับสนุนเงินทุนให้แก่สหกรณ์ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รวมเป็นเงิน 22,000,000 บาท เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาและขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมอาชีพของสมาชิก และเงินทุนในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ส่งผลให้สหกรณ์มีสภาพคล่องทางการเงินเพิ่มขึ้นและสมาชิกสามารถนำเงินทุนไปประกอบอาชีพ สร้างรายได้ และชำระหนี้ได้ตามศักยภาพ อันเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของสมาชิกอย่างยั่งยืน

(4) ความร่วมมือ

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหลายภาคส่วน ได้แก่ สำนักงานสหกรณ์จังหวัด สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการร่วมกันสนับสนุนองค์ความรู้ ด้านการเงิน การบริหารสินเชื่อ และการส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิก นอกจากนี้ทีมโค้ชทำหน้าที่เป็นกลไกกลางในการประสานความร่วมมือ และร่วมกับทีมปฏิบัติการในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด เช่น การปรับโครงสร้างหนี้ การติดตามหนี้ และการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ของสมาชิก อันส่งผลให้เกิดการบูรณาการทรัพยากรและเพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน

(5) มาตรการ/โครงการพิเศษ

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดร่วมกับทีมโค้ชและทีมปฏิบัติการมีการดำเนินมาตรการและโครงการสำคัญ เช่น การจัดทำ “คลินิกแก้หนี้” เพื่อให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่สมาชิกเป็นรายบุคคล การจัดทำแผนปรับโครงสร้างหนี้ การพักชำระหนี้ รวมถึงการส่งเสริมอาชีพเพื่อสร้างรายได้ เช่น โครงการเลี้ยงสุกร โครงการเลี้ยงเป็ดไข่ และโครงการปลูกไผ่ชางหม่น ซึ่งช่วยให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มและสามารถชำระหนี้ได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาศักยภาพทีมโค้ชและทีมปฏิบัติการผ่านการอบรม และถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านวินัยทางการเงินและการบริหารจัดการหนี้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจของสมาชิกและลดปัญหานี้ค้างชำระในระยะยาว

5. กลไกและรูปแบบการสร้างเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีการบูรณาการ การทำงานร่วมกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินผลงาน

สหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตมหาสารคาม จำกัด ร่วมกับสำนักงานสหกรณ์จังหวัดมหาสารคาม ได้ออกแบบและพัฒนากลไกการดำเนินงานโดยใช้ “เครือข่ายความร่วมมือ” เป็นเครื่องมือหลักในการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิก ควบคู่กับการส่งเสริมอาชีพ โดยมีการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และเครือข่ายสหกรณ์ในลักษณะ “ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)” ครบวงจร ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ดังนี้

ต้นน้ำ

ในระยะต้นน้ำ มุ่งเน้นการสร้างความพร้อมและเสริมสร้างศักยภาพให้แก่สมาชิก โดยมุ่งเน้นการเข้าถึงทรัพยากรที่จำเป็นและการพัฒนาองค์ความรู้พื้นฐาน ผ่านการบูรณาการความร่วมมือกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง โดยสรุป 3 ด้าน ดังนี้

1) ด้านแหล่งทุน

สหกรณ์ประสานความร่วมมือกับสำนักงานสหกรณ์จังหวัดมหาสารคาม ในการจัดหาแหล่งเงินทุนหมุนเวียนดอกเบี้ยต่ำ เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินโครงการส่งเสริมอาชีพแก่สมาชิก โดยการกู้ยืมเงินกองทุนพัฒนาสหกรณ์ เพื่อจัดหาแหล่งเงินทุนอัตราดอกเบี้ยต่ำให้แก่สมาชิก อันเป็นการลดข้อจำกัดด้านเงินทุน (Financial Constraint) และเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงอาชีพที่ก่อให้เกิดรายได้ ลดภาระต้นทุนทางการเงิน และเพิ่มศักยภาพในการเริ่มต้นอาชีพ

2) ด้านการพัฒนาองค์ความรู้

สหกรณ์บูรณาการร่วมกับสำนักงานสหกรณ์จังหวัด ทิพย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการวางแผนทางการเงิน การจัดทำบัญชีครัวเรือน และการประกอบอาชีพ เพื่อสร้าง วินัยทางการเงินและเพิ่มศักยภาพในการบริหารจัดการหนี้

3) ด้านการวางแผนอาชีพรายบุคคล

ทิพย์และทีมปฏิบัติการร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลลูกหนี้ (Loan Review) เพื่อกำหนดแนวทาง ส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมกับศักยภาพของสมาชิกแต่ละราย

กลาสน้ำ

ในระยะกลาสน้ำ มุ่งเน้นการดำเนินกิจกรรมอาชีพ การบริหารจัดการการผลิต และการลดต้นทุน โดยอาศัยเครือข่ายเป็นกลไกสำคัญ โดยสรุป 4 ด้าน ดังนี้

1) ด้านการผลิต

สหกรณ์ส่งเสริมอาชีพที่มีศักยภาพเชิงเศรษฐกิจ ได้แก่ การเลี้ยงสุกร การเลี้ยงเป็ดไข่ และการปลูกไข่ขางหม่น โดยมีการวางแผนการผลิตที่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด

2) ด้านปัจจัยการผลิต

สหกรณ์ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการจัดหาปัจจัยการผลิต เพื่อสร้างอำนาจต่อรองด้านราคา ทำให้สมาชิกได้ซื้อปัจจัยการผลิตในราคาที่เหมาะสม ช่วยลดต้นทุนให้สมาชิกและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

3) ด้านการสนับสนุนทางเทคนิค

สหกรณ์บูรณาการกับภาครัฐและภาคเอกชน เช่น สำนักงานปศุสัตว์ และฟาร์มเครือข่าย เพื่อสนับสนุนพันธุ์สัตว์ เทคโนโลยีการเลี้ยง และการจัดการฟาร์ม เช่น ความร่วมมือในการจัดหาลูกสุกร ทำให้สามารถลดความเสี่ยงด้านการขาดแคลนปัจจัยการผลิต

4) ด้านการติดตามและบริหารจัดการ

ทิพย์และทีมปฏิบัติการร่วมติดตามผลการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด เพื่อให้คำปรึกษา และปรับ แผนการผลิตให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์

ปลายน้ำ

ในระยะปลายน้ำ มุ่งเน้นการสร้างตลาดรองรับผลผลิต และการเพิ่มรายได้ให้สมาชิกอย่างยั่งยืน โดยสรุป 3 ด้าน ดังนี้

1) ด้านการรวบรวมผลผลิต

สหกรณ์ทำหน้าที่รวบรวมผลผลิตจากสมาชิก เช่น ไข่เป็ดและสุกรขุน เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรอง ทางการตลาด และลดความเสี่ยงด้านราคาของสมาชิก

2) ด้านการตลาดและเครือข่ายผู้รับซื้อ

การเชื่อมโยงเครือข่ายตลาดทั้งในและนอกพื้นที่ เช่น พ่อค้า-แม่ค้า โรงงานแปรรูป และ เครือข่ายสหกรณ์ ซึ่งมีความต้องการผลผลิตในปริมาณสูง เพื่อรองรับผลผลิตของสมาชิกได้อย่างต่อเนื่อง

3) ด้านการบริหารรายได้และการชำระหนี้

การเชื่อมโยงรายได้จากการประกอบอาชีพเข้าสู่ระบบการชำระหนี้ โดยรายได้จากการจำหน่าย ผลผลิตของสมาชิก สหกรณ์จะดำเนินการบริหารจัดการโดยหักชำระค่าปัจจัยการผลิตและหักชำระหนี้เงินกู้ ตามสัดส่วนที่เหมาะสม ควบคู่กับการคงเหลือรายได้บางส่วนให้สมาชิกนำไปใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็น การเชื่อมโยงกระบวนการผลิต การตลาด และการแก้ไขปัญหาหนี้สินเข้าด้วยกันอย่างครบวงจร

6. กระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ การติดตาม ประเมินผลที่นำไปสู่การขับเคลื่อน การดำเนินงาน

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมหาสารคามร่วมกับสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตมหาสารคาม จำกัด ได้ออกแบบกระบวนการดำเนินงานโดยยึดหลักการบริหารจัดการเชิงระบบ (Systematic Management) โดยกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานที่ชัดเจน มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ และขั้นตอนการดำเนินงานอย่างเป็นลำดับ ตั้งแต่การวางแผนส่งเสริมอาชีพ การสนับสนุนปัจจัยการผลิต การบริหารจัดการผลผลิต ไปจนถึงการเชื่อมโยงรายได้กับการชำระหนี้ของสมาชิก รวมถึงการนำวงจรการบริหารคุณภาพ (PDCA : Plan-Do-Check-Act) มาปรับใช้เพื่อให้การแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงการดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม ดังนี้

(1) การวางแผน (Plan)

- การจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลลูกหนี้รายบุคคล (Loan Review) เพื่อจำแนกกลุ่มลูกหนี้ตามศักยภาพ
- จัดทำแผนการแก้ไขหนี้และแผนส่งเสริมอาชีพแบบบูรณาการรายบุคคล
- กำหนดเป้าหมายเชิงปริมาณ เช่น การลดหนี้ค้างชำระไม่น้อยกว่าร้อยละ 25

(2) การดำเนินงาน (Do)

- การขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมอาชีพ ได้แก่ การเลี้ยงสุกร เลี้ยงเป็ดไข่ และปลูกไม้พุ่มหนามควบคู่การปรับโครงสร้างหนี้
- การจัดตั้งทีมปฏิบัติการของสหกรณ์และทีมโค้ช เพื่อดำเนินงานร่วมกัน
- การจัดตั้ง “คลินิกแก้หนี้” เพื่อให้คำปรึกษาและออกแบบแนวทางแก้ไขหนี้รายบุคคล

(3) การตรวจสอบ (Check)

- ติดตามความก้าวหน้าของสมาชิกเป็นรายเดือน ทั้งด้านรายได้ อาชีพ และการชำระหนี้
- รายงานผลการดำเนินงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ
- ใช้ตัวชี้วัดสำคัญ เช่น อัตราหนี้ค้างชำระ รายได้สมาชิก และจำนวนสมาชิกที่สามารถปรับปรุงสถานะหนี้

(4) การปรับปรุงพัฒนา (Act)

- การนำผลการติดตามและประเมินผลมาวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงแผนการดำเนินงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์
- การปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการส่งเสริมอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและศักยภาพสมาชิก
- การขยายผลแนวทางที่ประสบความสำเร็จไปยังสมาชิกกลุ่มอื่น

กล่าวโดยสรุป ผลจากการติดตามและประเมินผลดังกล่าวได้นำไปสู่การขับเคลื่อนงานอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม โดยสามารถปรับกลยุทธ์การแก้ไขปัญหาหนี้ให้ตรงกับศักยภาพของสมาชิกแต่ละกลุ่ม พัฒนาแนวทางส่งเสริมอาชีพที่สร้างรายได้จริง และขยายผลแนวปฏิบัติที่ดีไปยังสหกรณ์อื่น ๆ ส่งผลให้การแก้ไขปัญหาหนี้ของสมาชิกมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเกิดความยั่งยืนในระยะยาว

ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ (Output , Outcome, Impact)

7. ผลงานมีผลผลิตที่สะท้อนถึงความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาหนี้ในมิติด้านการเงิน/ด้านรายได้/ด้านการตลาด

ด้านสมาชิก

มิติ	ผลผลิต/ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น	ตัวชี้วัดเชิงประจักษ์
ด้านการเงิน	สมาชิกมีความสามารถในการชำระหนี้เพิ่มขึ้น และลดภาระดอกเบี้ย	- เข้าถึงแหล่งทุนดอกเบี้ยต่ำ - มีการปรับโครงสร้างหนี้รายบุคคล
ด้านรายได้	สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้นจากอาชีพเสริม และลดการพึ่งพารายได้จากภาคเกษตรหลักเพียงอย่างเดียว	- มีรายได้หมุนเวียน เช่น ไข่เป็ด (รายวัน) - รายได้จากสุกร (รายรอบการผลิต)
ด้านการตลาด	สมาชิกมีตลาดรองรับแน่นอน ลดความเสี่ยงด้านราคา	- จำหน่ายผลผลิตผ่านสหกรณ์ - มีตลาดรองรับต่อเนื่อง

ด้านสหกรณ์

มิติ	ผลผลิต/ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น	ตัวชี้วัดเชิงประจักษ์
ด้านการเงิน	สหกรณ์มีสภาพคล่องดีขึ้น หนี้ค้างชำระของสมาชิกลดลง	- หนี้ค้างชำระของสมาชิกลด จากเดิม 58.38 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 66.03 ของหนี้คงเหลือ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2566 ลดลงเหลือ 50.63 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 45.46 ของหนี้คงเหลือ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2568 - มูลหนี้ค้างชำระของสมาชิกลดลงกว่า 7.7 ล้านบาท
ด้านรายได้	รายได้จากธุรกิจสหกรณ์เพิ่มขึ้น	- รายได้จากจำหน่ายอาหารสัตว์ - รายได้จากรวบรวมผลผลิต
ด้านการตลาด	ระบบตลาดเข้มแข็ง มีอำนาจต่อรองเพิ่มขึ้น	- ความต้องการไข่เป็ดของตลาดที่สหกรณ์ดำเนินการ จำนวน 278,000 แผง/ปี - Demand มากกว่า Supply

กล่าวโดยสรุป ผลผลิตจากการดำเนินงานดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาหนี้อย่างเป็นรูปธรรม โดยสมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น มีความสามารถในการชำระหนี้ดีขึ้น ขณะที่สหกรณ์มีความมั่นคงทางการเงินและมีระบบตลาดที่เข้มแข็ง ส่งผลให้เกิดความยั่งยืนทั้งในระดับบุคคลและระดับองค์กร และสามารถพัฒนาเป็นต้นแบบในการแก้ไขปัญหาหนี้ด้วยระบบสหกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8. ผลงานมีผลลัพธ์ที่สะท้อนถึงความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาหนี้ในมิติด้านการเงิน/ด้านรายได้/ด้านการตลาด

ด้านสมาชิก

มิติ	ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น (Outcome)	การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ
ด้านการเงิน	สมาชิกมีวินัยทางการเงิน และสามารถบริหารหนี้ได้ดีขึ้น	- ชำระหนี้ได้ตรงตามแผนมากขึ้น - ลดการพึ่งพาหนี้ในระบบ - มีการจัดทำบัญชีครัวเรือน
ด้านรายได้	รายได้มีความมั่นคงและหลากหลาย	- มีรายได้ต่อเนื่องจากอาชีพเสริม - ลดความเสี่ยงจากรายได้ทางเดียว - มีเงินหมุนเวียนในครัวเรือนเพียงพอ
ด้านการตลาด	เข้าถึงตลาดได้ดีขึ้นและมีอำนาจต่อรอง	- จำหน่ายผ่านสหกรณ์ - ลดความเสี่ยงด้านราคาผลผลิต - ปรับตัวตามความต้องการตลาดได้

ด้านสหกรณ์

มิติ	ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น (Outcome)	การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ
ด้านการเงิน	สหกรณ์มีความมั่นคงทางการเงิน เพิ่มขึ้น	- หนี้ค้างชำระลดลงอย่างมีนัยสำคัญ - สภาพคล่องดีขึ้น - ระบบสินเชื่อมีประสิทธิภาพ
ด้านรายได้	ธุรกิจสหกรณ์เติบโตอย่างต่อเนื่อง	- รายได้จากกิจกรรมสนับสนุนเพิ่มขึ้น - เกิดการหมุนเวียนเศรษฐกิจภายใน - ขยายโอกาสธุรกิจใหม่
ด้านการตลาด	ระบบตลาดมีความเข้มแข็ง และยั่งยืน	- มีเครือข่ายตลาดรองรับชัดเจน - เป็นศูนย์กลางรวบรวมสินค้า - เพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน

กล่าวโดยสรุป ผลลัพธ์ของการดำเนินงานสะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างทั้งในด้านพฤติกรรมทางการเงินของสมาชิก ความมั่นคงทางรายได้ และความเข้มแข็งของระบบตลาด ซึ่งส่งผลให้การแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระเกิดความยั่งยืนในระยะยาว และสามารถพัฒนาเป็นต้นแบบเชิงระบบสำหรับการขยายผลในสหกรณ์อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

9. ผลงานมีผลกระทบเชิงบวกที่สะท้อนถึงความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาหนี้ได้จริงในลักษณะที่ตอบโจทย์ความเหมาะสมกับพื้นที่ แสดงให้เห็นว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดียิ่งขึ้น

การดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตมหาสารคาม จำกัด ได้ก่อให้เกิดผลกระทบเชิงบวกในเชิงโครงสร้าง ทั้งในระดับสมาชิก สหกรณ์ และชุมชน โดยเป็นการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ และสามารถตอบโจทย์ปัญหาหนี้สินของสมาชิกได้อย่างแท้จริงและยั่งยืน ดังนี้

9.1 ผลกระทบเชิงบวกต่อสมาชิก

- สมาชิกมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจมากขึ้น จากการมีรายได้ที่ต่อเนื่องและหลากหลาย
- เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางการเงิน โดยมีวินัยในการออม การใช้จ่ายและการชำระหนี้
- ลดภาระหนี้สินและความเครียดทางการเงิน ส่งผลให้คุณภาพชีวิตโดยรวมดีขึ้น
- สมาชิกสามารถพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

9.2 ผลกระทบเชิงบวกต่อสหกรณ์

- สหกรณ์มีความเข้มแข็งทางการเงิน จากการลดลงของหนี้ค้างชำระและการเพิ่มขึ้นของรายได้
- ระบบบริหารจัดการสินเชื่อมีประสิทธิภาพมากขึ้น จากการวิเคราะห์ข้อมูลและติดตามลูกหนี้

อย่างเป็นระบบ

- สหกรณ์มีบทบาทเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของชุมชนในการเชื่อมโยงการผลิตและการตลาด
- เกิดองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีสามารถถ่ายทอดและขยายผลได้

9.3 ผลกระทบเชิงบวกต่อชุมชนและพื้นที่

- เกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจในชุมชน จากกิจกรรมการผลิตและการจำหน่ายสินค้า
- เกิดการจ้างงานและสร้างอาชีพในพื้นที่ ลดการย้ายถิ่นของแรงงาน
- สร้างเครือข่ายความร่วมมือในพื้นที่ ระหว่างสหกรณ์ ภาคเอกชน และหน่วยงานรัฐ
- รูปแบบอาชีพที่ส่งเสริม เช่น การเลี้ยงเป็ดไข่ เลี้ยงสุกร และปลูกไม้ซางหม่น เป็นอาชีพที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น และมีตลาดรองรับจริง

9.4 การเปลี่ยนแปลงเชิงประจักษ์

- จากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจน ได้แก่
- หนี้ค้างชำระลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งในระดับสมาชิกและสหกรณ์
- สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ
- สหกรณ์มีความมั่นคงและสามารถพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น
- ระบบตลาดและเครือข่ายมีความเข้มแข็งและยั่งยืน

กล่าวโดยสรุป ผลงานนี้สะท้อนให้เห็นถึงผลกระทบเชิงบวกในลักษณะการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบที่ครอบคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการบริหารจัดการ โดยเป็นการแก้ไขปัญหาหนี้ที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่อย่างแท้จริง สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของสมาชิก และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสหกรณ์และชุมชนได้อย่างยั่งยืน

10. ผลงานมีโอกาสนำไปขยายผลในพื้นที่อื่น หรือต่อยอดไปยังกลุ่มเป้าหมายอื่น

ผลงานการส่งเสริมอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระของสมาชิกสหกรณ์อย่างยั่งยืน เป็นรูปแบบการดำเนินงานที่มีความเป็นระบบและครบวงจร ครอบคลุมตั้งแต่การวิเคราะห์ศักยภาพสมาชิก การวางแผนแก้ไขหนี้รายบุคคล การส่งเสริมอาชีพ และการเชื่อมโยงตลาดซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่อื่นได้อย่างเหมาะสม โดยกระบวนการสำคัญ เช่น การวิเคราะห์ลูกหนี้รายบุคคลและการจัดทำคลินิกแก้หนี้ เป็นเครื่องมือที่สามารถนำไปใช้ซ้ำได้ ขณะเดียวกันรูปแบบอาชีพสามารถปรับให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่ นอกจากนี้ ผลการดำเนินงานที่ปรากฏอย่างชัดเจนทั้งในด้านการลดลงของหนี้ค้ำชำระ การเพิ่มขึ้นของรายได้สมาชิก และการมีตลาดรองรับอย่างต่อเนื่อง สะท้อนถึงศักยภาพในการขยายผล และต่อยอดไปยังกลุ่มเป้าหมายอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนต่อไป

11. ผลงานมีความยั่งยืน คงอยู่ และมีเจตนารมณ์ในการดำเนินการต่อหรือไม่ อย่างไร

ผลงานการส่งเสริมอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระของสมาชิกสหกรณ์อย่างยั่งยืน มีความยั่งยืน และสามารถดำเนินการต่อเนื่องได้ในระยะยาว เนื่องจากเป็นรูปแบบการดำเนินงานที่บูรณาการทั้งด้านการพัฒนาอาชีพ การบริหารจัดการหนี้ และการสร้างระบบตลาดรองรับอย่างครบวงจร โดยสมาชิกได้รับการพัฒนาให้มีรายได้ที่มั่นคง มีวินัยทางการเงิน และสามารถพึ่งพาตนเองได้ ขณะที่สหกรณ์มีความเข้มแข็งด้านการบริหารจัดการสินเชื่อและมีสภาพคล่องทางการเงินที่ดีขึ้น

นอกจากนี้ สหกรณ์ยังมีการกำหนดกลไกการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ได้แก่ การดำเนินงานผ่านทีมปฏิบัติการและทีมโค้ช การติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และการพัฒนาองค์ความรู้จากการดำเนินงานจริงให้เป็นแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ซึ่งสามารถนำไปใช้ต่อยอดได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการเชื่อมโยงเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และเครือข่ายสหกรณ์ในการสนับสนุนด้านเงินทุน องค์ความรู้ และการตลาด

ทั้งนี้ สหกรณ์มีเจตนารมณ์ในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยมีแผนขยายการส่งเสริมอาชีพไปยังสมาชิกเพิ่มเติม และพัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการแก้ไขปัญหาหนี้ควบคู่การสร้างอาชีพ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่สมาชิกและเครือข่ายอื่น อันจะนำไปสู่การสร้างความเข้มแข็งของสหกรณ์และชุมชนอย่างยั่งยืนต่อไป

12. ผลงานมีความสอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ อย่างไร

ผลงานการส่งเสริมอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระของสมาชิกสหกรณ์อย่างยั่งยืน มีความสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และแนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่อย่างชัดเจน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาอาชีพและการดำรงชีวิตของสมาชิกบนพื้นฐานของ “ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี” ควบคู่กับการใช้ความรู้และคุณธรรมเป็นกรอบในการดำเนินงาน

ในด้านความพอประมาณ สหกรณ์ได้ส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมกับศักยภาพของสมาชิกและบริบทพื้นที่ เช่น การเลี้ยงสุกร การเลี้ยงเป็ดไข่ และการปลูกไผ่เชิงพาณิชย์ ซึ่งเป็นอาชีพที่ใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นลงทุนไม่สูง และสามารถสร้างรายได้อย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกันในด้านความมีเหตุผล ได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลลูกหนี้รายบุคคล และวางแผนการประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพและความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกแต่ละราย

ในด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี สหกรณ์ได้ส่งเสริมให้สมาชิกมีรายได้หลากหลาย (Income Diversification) ลดความเสี่ยงจากการพึ่งพาอาชีพหลักเพียงอย่างเดียว รวมถึงการสร้างวินัยทางการเงิน การจัดทำบัญชีครัวเรือน และการบริหารจัดการหนี้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถรองรับความผันผวนทางเศรษฐกิจและภัยธรรมชาติได้

นอกจากนี้ แนวทางการดำเนินงานยังสอดคล้องกับเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยส่งเสริมให้สมาชิกใช้พื้นที่และทรัพยากรอย่างคุ้มค่า มีการวางแผนการผลิต การจัดสรรทรัพยากร และการเชื่อมโยงการผลิตกับตลาดผ่านระบบสหกรณ์ ซึ่งช่วยให้เกิดการพึ่งพาตนเองและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

กล่าวโดยสรุป ผลงานนี้เป็นการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่มาประยุกต์ใช้เป็นรูปธรรม ทั้งในระดับบุคคลและระดับองค์กร ส่งผลให้สมาชิกมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สามารถพึ่งพาตนเองได้ และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของสหกรณ์และชุมชนต่อไปโดยภาพรวม ผลงานนี้เป็นการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ในการแก้ไขปัญหาหนี้้อย่างเป็นรูปธรรม นำไปสู่ความสมดุล มั่นคง และยั่งยืนของสมาชิกและสหกรณ์ในระยะยาว

ภาพถ่ายประกอบการดำเนินกิจกรรมผลงาน ที่สามารถสื่อสาร เผยแพร่ หรือแสดงผล
การดำเนินการดำเนินกิจกรรมได้ชัดเจน (พร้อมคำอธิบายประกอบไว้ด้านล่างของภาพ)

“การประชุมวางแผนโครงการฯ
เพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระและแผนการส่งเสริมอาชีพให้สมาชิก”

“ลงพื้นที่สำรวจพื้นที่และข้อมูลของสมาชิก เพื่อวางแผนส่งเสริมอาชีพให้เหมาะสมกับสมาชิกแต่ละราย”

“การอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมอาชีพ (การเลี้ยงสุกร การเลี้ยงเป็ด การปลูกไผ่)”

“ลงพื้นที่ให้ความรู้ด้านการทำบัญชีครัวเรือน/บัญชีต้นทุนอาชีพ และการเสริมสร้างวินัยทางการเงิน”

“การสนับสนุนเงินทุนดอกเบี้ยต่ำเพื่อนำไปใช้เป็นทุนหมุนเวียนในโครงการส่งเสริมอาชีพของสมาชิก
จากเงินกองทุนพัฒนาสหกรณ์”

“การจัดหาปัจจัยการผลิตให้สมาชิก ได้แก่ พันธุ์เป็ด พันธุ์สุกร ต้นไผ่ และอาหารสัตว์”

“การดำเนินกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ (การเลี้ยงสุกร การเลี้ยงเป็ดไข่ และการปลูกไผ่ชาวหม่น)”

“สหกรณ์ทำหน้าที่รวบรวมผลผลิตจากสมาชิก ได้แก่ ไข่เป็ดหรือสุกร เพื่อเตรียมจำหน่าย”

“การเชื่อมโยงตลาด เพื่อจำหน่ายผลผลิตผ่านเครือข่ายตลาดของสหกรณ์ และผู้ประกอบการ”

“สมาชิกมีรายได้จากการประกอบอาชีพและสามารถชำระหนี้ได้ตามแผน สะท้อนผลสำเร็จของโครงการ”

สหกรณ์ต้นแบบการแก้ไขปัญหานี้
โครงการแก้ไขปัญหานี้และพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์
สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมหาสารคาม

“การส่งเสริมอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหานี้ค้ำชားของสมาชิกสหกรณ์อย่างยั่งยืน”

สหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตมหาสารคาม จำกัด

การส่งเสริมอาชีพ เพื่อแก้ไขปัญหานี้ค้ำชำระ ของสมาชิกสหกรณ์อย่างยั่งยืน

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมหาสารคาม

📍 165 ถ.ศรีสวัสดิ์ดำเนิน ต.ตลาด จ.เมือง จ.มหาสารคาม

☎ 043-721384

🌐 <https://mahasarakham.web.cpd.go.th/>